

"עס איז פאראנען אזוינע וואס דאוונען נאר מיט חיצוניות"

ו. עס איז פאראנען אזוינע וואס זיי לערנען חסידות, און דאוונען האבען זיי ניט מיט וואס, און עס איז פאראנען אזוינע וואס דאוונען נאר מיט חיצוניות, היינו אז ער דאווענט שוין און איז זיך א ביסל מתקרב צו אלקות באנוגענט ער זיך דערמיט אליין און איז קאנטעט און מער דארף ער ניט, און עס איז פאראן אזא וואס איז זיך מתבונן בפנימיות, נאר נאך דעם דאוונען פארלירט ער דאס גאר אינגאנצען, ער גייט קידוש מאכען פארגיסט ער דאס מיט א ביסל בראנפן, בד"כ, בא חסידים איז דאס פנימיות, דאס שאט ניט מלבד די וואס טרינקען צופיל, נאר דעד עיקר שאט דער פארבייסען, און די צימעס מיט די צימעס פלייש.

שאל בנו רי"י שיחי' ער מאכט דאך א ברכה. והשיב אדמו"ר — ברכה הוא ענין המשכה, שהתבוננות שבתפלה נמשך בהאכילה שאחר התפלה, ויאכל לשם שמים כרבעי למהוי, פאסטן איז ניט קיין עבודה, אמאל איז דאס געווען אן עבודה, ווארום איינער פלעגט ניט קוקען אויפ'ן צווייטן אזוי כפרט ווי יעצט, האט ער געקאנט פאסטן לש"ש, ניט פון לייטענס וועגען אן א פני', דהיינו קיינער זאל ניט וויסען, און אפילו אז מען האט זיך דערוואסט, האט מען אויך ניט געמאכט קיין וועזען: נו פאסט ער, קיינעם האט דאס ניט געארט, אבער יעצט קוקט מען אויף יעדערען אויף יעדער תנועה. איז אפילו אז ער פאסט און וויל טאקע אז מען זאל ניט וויסן, פונדעסטוועגען באהאלט זיך א פני' און א קאנטעטקייט פון דעם טאמער וועט מען זיך דערוויסען, איז יעצט די עבודה אז מען זאל יע עסען, נאר עסען ווי מען דארף.

ז. התפלה פון שבת היא כלל על כל השבוע, אז ער דאווענט שבת מיט התבוננות איז איהם שוין זונטאג גרינגער, ער דארף שוין ניט אזויפיל התבוננות, און אזוי א גאנצע וואך, ער זאל אבער זונטאג פעלען ניט מתבונן זיין זיך, מוז ער שוין מאנטאג ווייטער האבען אפולע התבוננות, נאכ'ן דאוונען א גאנצע וואך גייט כסדר. אפריער תפלה נאך דעם תומ"צ, דארף ער נאכ'ן דאוונען לערנען א פרק משניות נאך דעם מעשה המצות נאר שבת דארף מען ניט לערנען קיין משניות נאכן דאוונען, דעד וואס לערנט משניות שבת נאכ'ן דאוונען איז א מתנגד, מ'דארף גיין קידוש מאכען נאר ער זאל דערהערען דעם דאוונען אין קידוש, ער זאל עסען ווי מען דארף, אבער ער זאל עסען לש"ש כדי לעבוד את ה' בכח האכילה ההיא אדער א העכערע מדרי', ער זאל וועלען אז דעד כח אלקי, היינו דער ניצות אלקי וואס אין דעם מאכל זאל איהם מח זיק, אז פון דעם ניצוץ אלוקי וואס פון עולם התהו שקדם לתיקון זאל איהם צוקומען ניים אין תפלה אדער אין תורה, עס איז פאראן נאך א סארט עסען ווי דער אלטער רבי האט

געגעסען דעם בייגעל נאך דעם מפ"נ פון עג עוגה — כידוע המעשה אצל אנ"ש — קאן מען פארשטיין נאך אזא מס"נ וואס פאר אן עסען דאס איז געווען (דעד עסען האט איהם געמאכט דעם שוב שלאחר הרצוא בכלות הנפש).

ער האט געגעסען דעם כח הגבול פון אצי' און דאס האט ער געגעסען און דאס האט ער געטרונקען און דאס איז געווען כל עשיותיו. ער אליין איז געווען אצילות האט ער געגעסען, געטאן אלס אלקות פון אצי' און אזוי האבען געגעסען אלע רביים וואס נאך איהם, מיר האבען דאס ירושה מאבותינו.

השאלות על דרכי החסידים אינם נוגעים כלל

יב. ועד"ז בנוגע לכל השאלות ששואלים על דרכי החסידים:

כל השאלות אינם צריכים להיות נוגעים כלל - כיון שיודעים שמדובר אודות דרכי החסידים כפי שראו או שמעו מהרביים.

גם כשנדמה שכשיתנהג באופן אחר יהי' לו יותר טוב, ולדוגמא, שיתפלל תפלה בזמנה, וירויח זמן לעסוק בתלמוד תורה, ועוד ענינים טובים כיו"ב - הרי, "הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא", כיון שיודע שזוהי הנהגת הרביים, אין לו לחפש הידורים, ואדרבה, עליו להדר בהנהגה זו דוקא ("מהדר אתרי וחד").

כתיב "על פי התורה אשר יורוך .. לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" - שזהו החיוב לעשות כהוראת ב"ד שבדורך, "אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין", ועד כדי כך, שאפילו תלמיד שהגיע להוראה, אם הורה לעשות שלא כהוראת ב"ד, יש לו דין של זקן ממרא. ועד"ז בנדו"ד, שהנהגה בדרכי החסידים כפי הוראת הרביים היא בגדר החיוב ד"על פי התורה אשר יורוך", "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך", ובמילא, אין לחפש הידורים, אלא ההידור הוא - לעשות כהוראת הרביים.

(משיחת אחרון של פסח תשי"ב. תו"מ ח"ה ע' 146)

בכאן אמר לו בנו רי"י שיחי'.

טאטע. אז דו וואלסט דאס מיד זאגען איינעם אויף אייגעם וואלט זיין רעכט. אבער עס שטייען דאך א גאנצער עולם.

והשיב לו אדמו"ר: היינט מעג מען ריידען.

— דאס האט דעד אלטער רבי מקבל געווען פון בעש"ט אין טאיינע סאוועט, בחייו האט ער איהם ניט געזעהן נאר אין טאיינע סאוועט האט ער איהם געזעהן, און האט דאס מקבל געווען פון איהם (אמר הכותב, אם אמר זה על זה הענין או על ענין שנתחדש אחר פעטערבורג אצל רבינו חסידות מלובש בהשכלה, זאת אצלי בספק).

עס איז פאראן נאך א העכערער עסען, היינו מ'קאן עסען דעם כח הגבול פון א"ס, נאר דאס איז זייער ווייט פון אונז, מיר האבען אין דעם קיין שום ציור ניט.

(משיחת שמחת תורה תרס"ה)

רוצים להיות חסידים...

בעיירה נעוועל נהגו המלמדים להתוועד בכל ליל שישי עם המשפיע ר' גרשון-בער. ארע פעם, ור' גרשון-בער - שהיה שר"ד - נסע מהעיר ולא היה מי שיתוועד. ישבן החסידים, אמרו "לחיים", ניגנו ניגון ועוד ניגון, ואיש לא פצה את פיו. כך ישבו וניגנו שעות על גבי שעות, עד שקם מישוהו, עלה על השולחן ואמר בקול גדול: "לחיים! מי אנו? חסידים?! האם אנו יכולים ליטול לעצמנו את השם חסידים? האם אנו כפי שאנו צריכים להיות, החסידים עליהם מסר הרבי את נפשנו?..."

חסידים היו ר' הלל פאריטשער, ר' אייזל האמיליער, ר' פסח מאלסטובקער, ר' בצלאל אזאריצ'ער. אבל אנו... ושוב ישבו החסידים וניגנו, שרו ניגון ועוד ניגון ואיש לא פצה את פיו.

כעבור מספר שעות קם אותו חסיד, ועלה בשנית על השולחן, ואמר בקול גדול: "לחיים! ומה אנו - האם אין אנו חסידים?! האם העובדה שהרבי מסר את נפשו עלינו לא הועילה מאומה? זה הרי לא יכול להיות!". אם אנו לא חסידים. לשם מה מסר אדמו"ר הזקן נ"ע את בפשרו?

ושוב ישבו החסידים וניגנו, שרו ניגון ועוד ניגון, ובמשך שעות רבות היה כל אחד מכונס בתוך עצמו ואיש לא פצה את פיו. עד אשר באשמורת הבוקר, כאשר כבר השחר החל להפציע, קם אותו חסיד, עלה בשלישית על השולחן ואמר בקול גדול: "לחיים! חסידים - אנו לא. מתנגדים - הס מלהזכיר, לבטח לא. אבל לכל הפחות אנו רוצים להיות חסידים, ובמקום שמחשבתו של אדם, שם הוא נמצא. לחיים!"

דעם רבינו'ס קינדער

הכוונה שגם התלמיד לא יימצא בחשך

ז. והמשך וסיום הפסקא - ש"היו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית" - שר"א ור"י כו' הרבו כל כך לספר ביציאת מצרים עד שפעלו על תלמידיהם שהגיע אצלם זמן ק"ש של שחרית, היינו, שנעשה אצלם מעמד ומצב של אור. כלומר: לא מספיק ש"רבותינו" בעצמם יאמרו "הגיע זמן ק"ש של שחרית", שהרי אצלם לא הי' כלל מעמד ומצב של חושך. אלא הכוונה היא שיפעלו גם על "תלמידיהם" - שקודם שנעשו תלמידיהם, או גם בתחילת לימודם, הי' אצלם מעמד ומצב של חושך [דאף שנאמר "אותו הלילה" לשון זכר, שזוהי מדריגה נעלית יותר, הרי זה בכל זאת "לילה", חושך], ואעפ"כ יאמרו - התלמידים בעצמם - "הגיע זמן ק"ש של שחרית". וזהו ש"באו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית": בהענין דמס"נ (ק"ש) הנכם "רבותינו", כיון שכל ההשפעה באה על ידכם, אבל אעפ"כ, ישנו גם הענין ד"מתלמידי יותר מכולם", וכבנדו"ד, שהענין ד"לספר ביציאת מצרים" נשלם דוקא ע"י פעולת הסיפור להתלמידים. ובכן, מודיעים אנו לכם, "רבותינו, הגיע זמן ק"ש של שחרית", כלומר, גם אנו יצאנו כבר מאפילה לאור גדול.

(משיחת ליל ב' דהג הפסח ה'תשי"ג. תו"מ ה"ח ע' 74)

אפי' הקטנים בכחם להשפיע על הזולת

כלומר: למרות שיש חילוקי דרגות דגדול וקטן - בגשמיות, ומזה מוכח שכן הוא גם ברוחניות - מ"מ, אפילו קטן שבישראל אינו צריך נתינת כח ממישהו אחר, וביכולתו לומר שירה מעצמו, ולא זו בלבד שכל אחד יכול לומר שירה בעצמו ואינו צריך להיות מקבל ממישהו אחר, אלא יתירה מזה, ש"עשה כולם רועים" - שכאור"א יכול להיות רועה ומשפיע על אחרים, שגם הם יהיו כמותו. וכפי שאומר כ"ק מו"ח אדמו"ר בא' השיחות דאחרון של פסח: "א יחיד איז א רביס, ער איז בכח צו מאַכן א רביס און באַלעבן א רביס" (יחיד - הוא רביס, בכחו לעשות רביס ולהחיות רביס). והפירוש בזה - שיכול לפעול על הרביס שיהיו כמותו, היינו, שיהיו משפיעים (רועים).

(משיחת אחרון של פסח תשי"ג. תו"מ ה"ח ע' 99)

כתב יד קודש

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לאחד התמימים שכתב ששמע שהרבי ביטל את תקנת המשקה:

נבהלתי לכתבו ע"ד השמועה בשמי שכאילו שנית והקלתי בנוגע למשקה. ופשוט אשר והענין בתקפו עומד, ובצנעא חמור עוד יותר.

